

Hip, hip, hurá!

V parlamente zaznela dobrá správa. Štát zvýši platby za svojich poistencov zo 4,16 percenta na 5,86 percenta. Prinesie to 81 mil. eur a bude to na platy.

Zaznelo z úst najpovolanejšieho, košického primátora, exministra zdravotníctva a predsedu výboru pre zdravotníctvo.

Idú predsa voľby

Tak toto je tutovka, pomyslel som si, konečne nastali v zdravotníctve zlaté časy. Ja už to mám síce za sebou, teda zamestnanie v zdravotníctve, nenašlo sa totiž 48 eur mesačne na vykrytie mojej dohody o pracovnej činnosti, ale som v penzii, takže prežijem.

No 10 000 lekárom a 20 000 sestram v nemocniciach pridajú. Sláva Bohu na nebesiach a našej jednofarebnej vláde zvlášť. A keby tak ešte poisťovne zvýšili úhrady ambulantným lekárom, boli by všetci šťastní.

Navyše, keď predseda výboru povedal, že ministerstvo financií súhlasí, nuž hip, hip, hurá! V najlepšom mi čosi zablikalo v hlave. Hm, taký rozdiel v percentách musí stať 500 mil. eur a nie 81 mil.

Hm, hm, úhrada štátu je v zákone o štátnom rozpočte, ten ani sám minister financií nemôže obísť i keď už dokázal onakvejšie veci. Že by pred Vianocami novelizovali štátny rozpočet na rok 2015?

Alebo, že by to bolo až v budúcoročnom rozpočte? Ten ešte nik poriadne nevidel. Nakoniec mi to došlo. Idú voľby a každá, hoc aj hlúposť, sa hodí, ak zaujme. Ak naozaj pridajú ešte tento rok 81 mil. eur, na pokrytie zvýšených miezd v dvoch posledných mesiacoch (ale iba v nemocniciach), ako to bude budúci rok?

Dajú tiež? Ak áno, z čoho? A čo s dlhom, ktorý narástol pomaly na pol miliardy, sumu, ktorá reálne ohrozuje bazálne funkcie systému. Pri takom dlhu nefungujú potemkinovské dediny, ale fakty. Veritelia nemôžu donekonečna financovať zdravotníctvo.

Čo bude ďalej?

Naše zákony hovoria, že faktúry musia byť uhradené najneskôr do 60 dní, v niektorých štátnych nemocniciach ich hradia po 600 dňoch. Zákon, nezákon. Začiatkom roku 2003 sme zrušili tabuľkové mzdy v zákonoch.

Chceli sme, aby reflektovali aspoň trochu produktivitu práce. Všetky mzdové parametre sa preniesli do kolektívnych zmlúv, ktoré uzatvárali vedenia nemocníc so zamestnancami. Tie nemocnice, kde bola vysoká prezamestnanosť a nízka efektivita, logicky mali problémy. Nepamätám sa, že by jeden riaditeľ nemocnice alebo primár či vrchná sestra boli nadšení, keď mali určovať mzdy. No vedúci je na to, aby viedol a nie aby bol horlivý hlupák. Nakoniec to začalo fungovať. Paradoxne tento systém naďalej fungoval aj za Fica I. Následne, akože pravicová vláda Ivety Radičovej, už v demisii, pri protestoch lekárov spísala s nimi dohodu, že mzdy lekárov budú znova v zákone a aj to, ako budú narastať.

Ďalej to už bolo jednoduché. Ešte počas pôsobenia Zuzany Zvolenskej komora lekárov napadla už parlamentom schválený zákon o mzdách sestier na ústavnom súde. Ten rozhodol, že keďže nie sú peniaze, zákon nemôže platiť. Ako keby peniaze boli iba na platy lekárov.

Ponížené sestry sa nezmohli na nič, ani len na analogickú žalobu na lekárske platy. Väčšina riaditeľov nemocníc vie, že nemajú zdroje na mzdy, ktoré vyplácajú. Tri podpisy - Radičová, Hrušovský, Uhliarik na dohode s lekármi, boli tri klince do rakvy zdravotníctva. Som zvedavý na ďalší vývoj. Iba dúfam, že to nedopadne ešte horšie ako rekonštrukcia električkových tratí v Košiciach pána predsedu zdravotníckeho výboru.

MUDr. Rudolf Zajac
exminister zdravotníctva